

Armoedebeleid werkt zo niet

Het blijft behelpen met de hulp aan mensen met problematische schulden. Het armoedebeleid schiet zijn doel voor een groot deel voorbij. Eerder uitten de Nationale Ombudsman en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid al hun zorgen.

Gisteren verscheen een alarmerend rapport dat de bestuurskundige Roel in 't Veld samenstelde in opdracht van staatssecretaris Jetta Klijnsma. Op grond van dat rapport dient de conclusie te zijn dat hier en daar iets veranderen in het huidige beleid zeker niet gaat werken. Het beleid zal op een heel andere leest geschoeid moeten worden.

Meer en meer blijkt het systeem van de toeslagen een in theorie prachtig, maar in de praktijk moeilijk te hanteren instrument. Het leek aanvankelijk zo mooi. Mensen hoefden niet langer naar loketten of ander ongemak. De bij-effecten zijn echter voornamelijk negatief.

De mogelijkheden met toeslagen te frauderen waren talrijk. Het kostte uiteindelijk staatssecretaris Frans Weekers zijn baan. Nu blijkt de systematiek van de toeslagen een belangrijke oorzaak van het, zo mogen we toch wel stellen, voor een groot deel ineffectieve armoedebeleid.

In 't Veld constateert dat er te veel bureaucratie bestaat rond het armoedebeleid en dat de toeslagen daar niet alleen geen soelaas geboden hebben, maar zelfs bijdragen aan het voortbestaan van armoede. De plicht te veel uitgekeerde toeslagen terug te betalen zorgt er immers voor dat mensen in de schuldsanering terechtkomen.

Uit het rapport - en vooral uit de voorbeelden die In 't Veld noemt - komt scherp de noodzaak naar voren om mensen met probleemschulden veel individueler

te benaderen.

Dat was ook juist de reden dat de rijksoverheid veel meer ging overlaten aan gemeenten, maar kennelijk was dat vooral een vrome wens. Immers, uit de voorbeelden blijkt dat het nog altijd rijksdiensten, zoals de Belastingdienst, zijn die elke keer constructieve oplossingen in de weg staan en schuldsanering met rigide eisen kunnen frustreren.

Klijnsma en In 't Veld zijn het er over eens dat sanering van schulden in een veel eerder stadium moet plaatsvinden. Maar dan moeten gemeenten daar wel toe in de gelegenheid worden gesteld - ook door andere overheidsdiensten.

Decentralisering van het armoedebeleid is prima, gemeenten kunnen inderdaad veel beter dan het rijk op individuele omstandigheden inspelen.

Maar dat betekent dan ook wel dat het gehele stelsel daar op ingericht dient te worden en dat andere overheidsdiensten gemeenten niet te veel in de weg moeten zitten bij het uitvoeren van hun armoedebeleid.

De mening van de krant, verwoord door leden van de hoofdredactie en senior redacteuren.